

ICONOGRAFIA FEMININĂ ÎN NUMISMATICĂ: EXPRESIE A PUTERII, CULTURII ȘI MEMORIEI COLECTIVE

FEMALE ICONOGRAPHY IN NUMISMATICS: AN EXPRESSION OF POWER, CULTURE, AND COLLECTIVE MEMORY

Natalia PÎRCIU,

Specialitatea Istorie și Educație pentru Societate, gr. IES 2401,
Coordonator științific: Costin CROITORU, dr., conf. univ.,
Centrul Universitar „Bogdan Petriceicu Hasdeu” din Cahul
al Universității Tehnice a Moldovei

Rezumat: *Lucrarea analizează iconografia feminină în numismatică, evidențiind rolul monedei ca instrument de comunicare simbolică, propagandă politică și transmitere a memoriei colective. Pornind de la ipoteza că reprezentările feminine reflectă evoluția relației dintre putere, identitate și cultură, studiul urmărește transformarea acestora de la imagini divine și alegorice la portrete ale unor figuri istorice reale. Metodologia se bazează pe o analiză comparativă a emisiunilor monetare din diferite epoci, corelată cu contextul istoric și ideologic specific fiecărei perioade.*

În antichitate, figurile feminine aveau un caracter predominant sacru, reprezentând divinități sau simboluri ale cetății, în timp ce, în perioada elenistică și romană, acestea devin instrumente de legitimare dinastică și consolidare a autorității politice. În epoca modernă și contemporană, iconografia feminină capătă o dimensiune memorială, femeile fiind reprezentate ca personalități culturale, științifice sau istorice, reflectând valorile societății.

Lucrarea demonstrează că moneda funcționează ca un „monument portabil”, capabil să conserve și să transmită mesaje ideologice și identitare pe termen lung. Astfel, iconografia feminină devine un instrument esențial în construirea memoriei colective și în reflectarea transformărilor sociale și politice de-a lungul istoriei.

Cuvinte-cheie: *iconografie feminină, numismatică, propagandă politică, memorie colectivă, identitate cultural, reprezentare simbolică*

Abstract: *The paper analyzes female iconography in numismatics, highlighting the role of coinage as a tool of symbolic communication, political propaganda, and the transmission of collective memory. Based on the hypothesis that female representations reflect the evolution of the relationship between power, identity, and culture, the study traces their transformation from divine and allegorical images to portraits of real historical figures. The methodology relies on a comparative analysis of coin issues from different historical periods, correlated with the specific historical and ideological context of each era.*

In antiquity, female figures had a predominantly sacred character, representing deities or symbols of the polis, while in the Hellenistic and Roman periods they became instruments of dynastic legitimization and consolidation of political authority. In the modern and contemporary era, female iconography acquires a memorial dimension, with women depicted as cultural, scientific, or historical figures, reflecting the values of society.

The paper demonstrates that coinage functions as a “portable monument,” capable of preserving and transmitting ideological and identity-based messages over time. Thus, female iconography becomes an essential instrument in the construction of collective memory and in reflecting social and political transformations throughout history.

Keywords: *female iconography, numismatics, political propaganda, collective memory, cultural identity, symbolic representation*

Bibliografie:

1. Balbuza, K. (2019). *The role of imperial women in the monetary distributions (liberalitas) in Rome in the light of numismatic sources*. *Studia Historiae Oeconomicae*, 37, 1–20. Disponibil la <https://zhg.amu.edu.pl/sho>
2. Croitoru, C. (2025). *Contribuții la Muzeul Lexicului Românesc: Numele de monede (I)*. Editura Istros a Muzeului Brăilei „Carol I”.
3. Iliescu, O. (2002). *Istoria monedei în România (c. 1500 î.Hr. – 2000)*. Editura Enciclopedică.
4. Jarzęcki, K. (2021). Some reflections on Faustina’s the Younger. *Acta Archaeologica Lodziensia*, (67), 115–118. Disponibil la <https://doi.org/10.26485/AAL/2021/67/10>
5. Ivleva, T., de Bruin, J., & Driessen, M. (Eds.). (2018). *Embracing the provinces: Society and material culture of the Roman frontier regions. Essays in honour of Dr Carol van Driel-Murray*. Oxbow Books. Disponibil la https://www.academia.edu/40808177/Tracing_Women_in_Roman_Numismatics
6. Rowan, C. (2011). The public image of the Severan women. *Papers of the British School at Rome*, 79, 241–273. Disponibil la <https://doi.org/10.1017/S0068246211000031>
7. Sutherland, C. H. V. (1955). *Art in coinage: The aesthetics of money from Greece to the present day*. Batsford.
8. British Museum. (n.d.). *Denarius of Julia Domna (Museum number 1867,0101.688)* [Online collection]. https://www.britishmuseum.org/collection/object/C_1867-0101-688